

SELMECZBÁNYAI HIRADÓ

VEGYES TARTALMU HETILAP.

SELMECZ-BÉLABÁNYA SZ. KIR. VÁROS-, A F. M. K. E. SELMECZBÁNYAI VÁLASZTMÁNYA- ÉS A MAGYAR TURISTA-EGYESÜLET SZITNYA-OSZTÁLYANAK HIVATALOS LAPJA.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre 8 kor. Félévre 4 kor. Negyedévre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felolós szerkesztő:
KUTI ISTVÁN.

Kiadó és laptulajdonos:
JOERGES AGOST.

HIRDETÉSI DIJAK:

Hirdetések megállapodás szerint számíttatnak.
Nyíltír díja soronként 20 fill.

Megjelen minden vasárnap.

Külön iparkamarák.

Németország, ez a nemzetgazdasági problémák megoldásában elüljáró állam már évek előtt belátta, hogy iparos és kereskedő érdekét ugyanazon testület hathatósan, annál kevésbé őszintén, meg nem védheti a nélkül, hogy akár az egyik akár a másik fél oldaláról valami nagyobb befolyást gyakoroltak volna a kormányra, külön választották az évtizedek óta fennállott kereskedelmi és iparkamarákat és állítottak az iparosok nagy örömeire külön kereskedelmi és külön iparkamarákat. Nálunk Magyarországon is régóta tudják, hogy azokban a magukat kereskedelmi és iparkamaráknak nevezett testületekben, minden jóakarattal melletti is, a legtöbb esetben a kereskedők érdekei jutnak előtérbe, de azért, hogy az megváltoztassák a meleg óhajtasnál egyéb nem igen történt.

A kérdés nálunk is több ízben felszüre került, de ez az igazán üdvös és a kisiparosok jóllétét előmozdító törekvés éppen a magyar kisiparosok közönyösségén, induleneiján mindannyiszor hajótörést szen-

vedett. Mert tény, hogy sok minden más-kép lenne a magyar kisiparosok dolgában, ha nem néznék olyan ősi nembánomsággal a századok vívmányait és viharait elvonulni maguk előtt a nélkül, hogy az egyiktől hódítani, a másikat pedig maguktól elhárítani igyekezzenek.

A nagyipar és kereskedelem a kisiparal egy kalap alá nem vonható, sőt határozottan két egymással ki nem békithető ellenfél. A nagyipar bármennyire hangoztassa is, hogy nem a kisipar kiirtására jött létre, hanem csak a civilizáció teremtette nagyobb igények kielégítésére; a nagyipar volt és marad a kisipar kipusztítója és ha így már e tényt konstatálnunk kell, legalább ne dobják oda a kisiparosokat mint egy martalékul a nagyiparnak, amidőn azokra bizzák a kisipar védelmét, akiknek minden érdekükben van, csak a kisipar fennállása nem.

És ez nincs másképp a kereskedelemmel sem. Mert első sorban a nagyiparosok egyszersmind kereskedők is, másodsorban pedig azok a kereskedők, akik a kisipar termékeit vannak hivatva közvetíteni

— tisztelet a kivételeknek sohasem az iparosok, hanem a saját érdeküket fogják szem előtt tartani, hogy a közvetítendő áruhoz a szorongatott iparosoktól minél olcsóbban juthassanak és annál jobban adhasanak túl rajta.

Senkit sincs szándékunk ezzel gyanúsítani; mert, ha igaz, hogy „minden szentnek maga felé hajlik a keze” már a magánéletben, annál igazabb az a megélhetés kérdésében és így biztos, hogy az iparosok is első sorban a saját szempontjukból ítélnék meg a dolgokat, ha a mostani kamarákban ők volnának tulsúlyban. Azért tehát, hogy az egyik a másik rovására ne használhassa ki a helyzetet, szükséges, hogy az iparosok, de főleg a kisiparosok, mint a kereskedők külön kamarák által érintkezessenek a kormánynyal és biztos, hogy rövid idő alatt teljesen megváltoznék annak ipari politikája és az iparosok helyzete is.

A kisiparosok feladata és tőlük függ, hogy úgy legyen.

A „SELMECZBÁNYAI HIRADÓ” TÁRCAJA.

De Profundis.

Egyedül bolyongok sivatagon járva,
Sötétség vesz körül, kísértetek árnya.
Hosszu szenvedésben, rejtett küzdelemben,
Rám induló búban megsorvad a lelkem,
Magsorvad a lelkem.

Görnyögős az utam a merre csak járok,
Bolyongó lábammal csak törésbe hágoz.
Nincs a ki fejemet hajtsa nyugalomra,
Az igazi utat nincs ki megmutassa,
Nincs ki megmutassa.

Ügy kísért szüntelen valami nagy átok,
Mindenütt sárguló leveleket látok.
Lépéseim alatt megzördül az avar,
Minden egyik levele ezernyi kint takar,
Ezernyi kint takar.

Epesző mély láztól megremeg a testem,
Kínos vágyaitól felriadoz a lelkem.
Megtépett testemben agyonkínzott lélek,
Ha harangszót hallok: még attól is félek,
Még attól is félek.

Óh Uran! Ne hagyd el a te hit szolgádat,
Oszlasd el mellőlem azt a sötét árnyat.
Vagy ha földi sorsom örök búban élni,
Adj erőt a bárá s taníts meg remélni,
S taníts meg remélni.

Adj, hogy balsorsommal bátran szembe nézzek,
Olyan erősség az a mit Benned érzek,
Hogy bármint mutatsz is akármint is látok,
A Te szent nevedre átkot nem kiáltok,
Átkot nem kiáltok.

Éva feltámadása.

— A „Selmeczbányai Híradó” eredeti tárcája. —

A megcsalatlott, a szegyenbe jutott Éva husvét ünnepe betévedt a templomba. Céltalanul bolyongott az utcákon, a templom felé hőmplyög tömeg ragadta magával, anélkül, hogy Éva tudta volna hova megy. Mikor felnézett, látta hogy Isten házában van. Az orgona bug és száz férfi, száz asszony zengi ajlatosan az egyszerű dalokat az örök istennek feltámadásáról.

Éva évek óta nem volt templomban. Mióta a faluból felkerült a nagy városba. Eleinte sokat dolgozott, nem volt ideje templomba járni. A sorsa szomorú volt, küzködéssel teli és mert nem volt senki se körülötte, aki égiekről és a siron-tuli életről beszélt volna neki, Éva elfelejtette, hogy anyja odahaza, szép imádságokra tanította. Jött aztán a szerelem. Éva ott hagyta a szabóműhelyt és a kvártélyos asszonyt, beköltözöködött egy fényes palotába, riktó selyem ruhákban járt és oselédjei voltak. Egy gazdag, kedves, vidám fiúnak volt a barátnője. Éva jó szívvel volt a fiu iránt, de két kézzel szórta a pénzt, amely könnyen jött. Másfél évig tartott a jó élet, akkor a fiu fejbe lölte magát, váltókat hamisított a gazdag nagybátyjának nevére és mert nem akart a börtönbe jutni, elment a sirba. Éva elment a temetésére és keservesen zokogott. Ott ismerkedett meg a halott fiu nagybátyjával. — És Éva a rokonságban maradt. A nagybátyja nem fizette ki ugyan a hamis váltókat, de pártfogásába vette a leányt, aki miatt az unokaöccse a szegyenbe ment, a halálba.

Éva utálta az öregot, de irtózott a nélkülszéstől, a munkától. Lelkéből kiveszett az erő, akarata eltűnt, csak vágyai voltak. S mikor az öreg urat megütötte a guta, Éva épp oly keser-

VÁROSI ÜGYEK.

Városi közgyűlés.

Husvét harmadnapján, féltünnepen egészen ünnepélyes hangulatban folyt le a törvényhatósági bizottság e hónapi közgyűlése. A törvényhatósági bizottsági tagok igen szép számban vettek részt a gyűlésen, amit örömmel és elismeréssel említünk meg s ugyancsak elismeréssel kell megemléstünk a tárgyilagossággal, higgadt tárgyalással, dacára annak, hogy réményen felül hosszantartott a gyűlés, mert szinte egy óra volt, mikor az elnöklő polgármester felemelkedett elnöki székéből.

Különben, hogy a közgyűlés annyira elnyúlt, annak oka van, s ezt az okot nem helyeseljük és nem helyeselheti senki sem. Ez a nem helyeselhető ok pedig az, hogy némely törvényhatósági bizottsági tag, a város közügyei iránt való nagy érdeklődését akarván kitüntetni, a törvényhatósági bizottság közgyűlését használja fel arra, hogy ott kérdezősködjék olyan dolgokról, amit a közgyűlés minden tagja tud, csak ő nem s ezeket a kérdezősködések olyan beszéd és értelem gyakorlatnak beillő hosszadalmassággal adja elő, hogy még a legtűrelmesebb hallgató is türelmét veszti. Hát bocsánatot kérünk, a város törvényhatósági bizottsága havonként egyszer nem azért ül össze, hogy egy-egy bizottsági tag kedvéért a mult ülés lefolyásáról kérdezősködések s referádákat hallgasson végig s továbbá, hogy a tárgysorozatba föl nem vett tárgyakról beszéd és értelem gyakorlati előadásokat legyen kénytelen végig várni. Ha a nagyon érdeklődő tag nem lehet abban a szerencsés helyzetben, hogy minden közgyűlésen jelen lehessen, tessék neki másutt, az illetékes helyen megtudni azt, hogy miről, mit hogyan

határozott a közgyűlés, s ne gondolja azt, hogy az a nagy és tekintélyes testület az ő informálásra van hivatva.

Ennyit el kellett mondanunk a törvényhatósági bizottsági közgyűlések rendes és tárgysorozat szerinti menete érdekében. A kit illet, megértheti név említése nélkül, hogy neki szól ez a figyelmeztetés, melyet megadni ujságírói kötelességünk.

Részletes tudósításunk a közgyűlésről: Elnök: Szitnyai József kir. tanácsos polgármester.

Jegyző: Vörös Ferenc tb. főjegyző.

Jelen voltak a bizottsági tagok közül: Bárdosy Antal, Csiba István, Csiby Lőrinc, Farbak István, Fizely Károly, Fodor László, Händel Vilmos, Hidvéghy Árpád, Jezsovits Károly, Joerges Ágost, Kachelmann Farkas, Lestyánszky József, Litschauer Lajos, Nyitrai László, Osvald Gusztáv, Osztroucky Gyula, Panek Ödön, Pauer János, Scholtz Vilmos, Schwartz Gyula dr., Sobó Jenő, Székely Vilmos, Sztankay Ferenc, Uschlbetz Mihály biz. tagok Ács József, Altman Imre, Arthold Géza, Csányi Ottó, Heine Hugó, Krausz Kálmán, Muszka József, Vörös Ferenc tisztviselők.

A tárgysorozat megkezdése előtt Marschalkó Gyula közegészségügyi és különösen tűzrendészeti szempontból a Róza-utcai vízvezeték kitérítését sürgette s kérte, hogy azt ez évben okvetlenül létesítse a város, annál is inkább mert a törvényhatósági bizottság már évekkal ezelőtt elhatározta e vízvezeték létesítését.

Heine Hugó t. ügyész javasolta, hogy e kérdés utasítassék a város tanácsához, hogy azt a jövő havi közgyűlésen javaslattal, tervvel és költségvetéssel hozza a közgyűlés elé.

A közgyűlés ez értelemben határozott. A polgármester mult havi jelentése beszámoló a városnak közigazgatási és háztartási menetéről. A jelentésben röviden meg volt említve, hogy a mult hóban újból megindították a vihneyi fürdőben a közgyűlés által elrendelt munkálatok, továbbá hogy a római Róza-szállóra nézve a mult közgyűlés határozatai végrehajtottak s végül említést tett a jelentés arról, hogy a németi-selmecebányai vasút ügyében leirat érkezett a kereskedelmiügyi minisztertől.

A polgármesteri jelentéshez Farbak István biz. tag szöveget hozza hosszab tárgyalás alá

finom szövegekkel borított lépcsőkön, előtte ismeretlen nyelven énekeltek; hajlongtak, térdeltek s imádkoztak.

Az oltáron szuronyos katonák állottak őrt a Megváltó mellett. Mereven, szigoruan állottak ott, Éva némi félelmet érzett, mikor szeme végig siklott a szoborszerű harsókon.

Éva nem jól érezte magát és el akart menni. Mikor megfordult, egy urhölgy kelt fel a helyéről s eltávozott. A mint a leány szeme rátévedt az üresen hagyott padhelyre, eszébe jutott, hogy ő most tulajdonképpen nagyon el van fáradva a sok céltalan bolyongástól. És leült. Hídeg volt Éva és érzékellen. Azon gondolkodott, hogy mit fog csinálni a jövő héten, a mikor már elfogy az utolsó pénze is. Mi lesz vele? Éhezni fog. A lakásból kidobják. A szabadban kell aludnia. Elfogják a rendőrök. Nem marad más hátra, mint ismét gyufát inni. Nem! az borzasztó rossz és nem hat biztosan. Sztrichnint fog venni, vagy ciankáilit. Éva lehuntya szeméit és összeborzongott.

Hatalmasat bömbölt az orgona, a népség rázendített egy szent dalt. Egyszerű egyházi ének szomorú vonatolt, nem ragadja meg a szívet, de kifejezi híven az ábitatba merült lélek-szárnyalását. Éva nem értette a száz és száz százban harsogó szavakat, de amint kezére hajtott

vevén a Róza-szálló ügyét. Ismertette, hogy miképp jutott hozzá a város, miképpen kapott segélyt a földmivélségi minisztertől stb. amint azt Selmecebányán már nemcsak a törvényhatósági bizottsági tagok, de még a verebek is tudják s végül kérdést intézett a polgármesterhez hogy mi lesz a nyaraló épülettel?

Ugyancsak a polgármesteri jelentésből kifolyólag kérde, hogy mi van a vihneyi fürdővel s végül a Hont-németi vasutára térve át, kifejti a vasutak közgazdasági fontosságát, de hosszab beszéde végén mégis kijelenti, hogy ő 200-000 koronánál többet nem hajlandó adni a vasut építéshez.

Szitnyai József polgármester kijelenti, hogy ő a vasut kérdését épen csak hogy felemlítette, de nem a vasutúgy tárgyalása céljából tette azt, ezt nem is tehetette, mert a hivatkozott leirat a közgyűlés előtt pár nappal érkezett. Annak idején majd a közgyűlés elé kerül az ügy, amikor az részletesen tárgyalható lesz. A másik két ügyre vonatkozólag előadja, hogy azokra nézve épen a törvényhatósági közgyűlés részletes határozatokat hozott s jelentésében csak azért tett említést azokról, hogy a közgyűlés a határozatok végrehajtásáról értesüljön.

Farbak István tudomásul vette a polgármesteri kijelentéseit.

Vörös Ferenc felolvassa a belügyminiszternek 931. jln. számú rendeletét, mely szerint Horváth Béla főispánt Esztergom megyébe nevezte ki.

Hivatalosan ez alkalommal tudta meg a törvényhatósági bizottság, hogy elnöki székében nem fogja többet Horváth Belát látni s láthatóan sajnálattal hallgatta mindenki e kinevezési rendeletet. Elfogadta a közgyűlés a tanács javaslatát, mely szerint bucsuiratot intéz Horváth Béla volt főispánhoz.

Felolvastattott ezután az új főispán kinevezéséről szóló miniszteri rendelet s elfogadtattott a tanács javaslata, hogy az új főispán beiktatásának rendezésére egy szűkebb körű bizottság küldessék ki. E bizottság tagjaivá megválasztottak Podhragyay Pál, Händel Vilmos, Farbak István, Svehla Gyula, Schwarc Ottó dr., Jezsovits Károly, Panek Ödön, Marschalkó Gyula, Greguss Antal, Velits György, Krausz V. György, Hidvéghy Árpád, Vadas Jenő bizottsági tagok.

Egyszerű tudomásul vételt igénylő tárgyak következtek ezután. Így a belügyminiszternek jóvá-

vesen sirt, mint az első férfi temetésénél. De már nem a halottat, magát siratta.

Az öreg ur nem emlékezett meg róla végrendeletében és Éva elment pezsgős leánynak. Hamarosan beletanult az új mesterségbe és jól érezte magát. Egyszerre aztán szerelmes lett, nem pénzért, nem szép ruháért, hanem azzal a láneggal, emésztő érzéssel, melylyel csak ők tudnak szeretni, akik megismerték a vásárolt csok fanyar ízét. Egy pincért szeretett, valami sápadt, széles-talpu fickót, akinek soha nem volt pénze. Egymásután vált meg Éva ékszerzeitől, szép ruháitól, s a pincér mind a pénzt elkorhelykedte. A keresményét is odaadta neki Éva és mikor már semmije nem maradt, a pincér vigyorogva mondta el neki, hogy van már más szeretője. Éva megakart halni. Ahogy az ujságból olvasta, gyufát ivott. De nem halt meg. A kórházban életre kelt, meggyógyították és Éva megörögedve, elcsuntyulva került ki a kórházból.

Jött a nyomor.

Éva csodálkozva nézett szét a fényes templomban. Eleinte úgy érezte, mintha színházban lenne, a hol olyan darabot adnak, melyet ő még nem ért. A férfiakat közömbösekknek, a nőket cifráknak találta, éppen úgy mint a világi hiúságok vásárjain. Aztán az oltárra tévedt a szeme. Szép, magas, kövér papok jártak fel s alá a

fejében elszibbadtak a rossz gondolatok s a szemét behunyva tartotta, az ének dupla erővel harsogott a fülébe. S amint az óriási hang mind jobban, erőteljesebben zudult neki az agynak s a folyton megismétlődő melodia a fülébe zsongott, Éva feleszmélt. Ismerte ezt a szent éneket, régen, régen, nagyon régen tudta is, énekelte is. anyjától tanulta, a sápadt, sovány parasztlaszonnyól, aki gyakran magával vitte a templomba.

És most eszébe jutott, hogy neki milyen szép hangja volt. Az anyja hányszor megdicsérette érte, egyszer a plébános egy szép almát is adott neki, amiért olyan szépen tudott énekelni.

A plébános. Vajjon él-e még az öreg lisztelendő? És az anyja? Az apja is eszébe jutott, de nem szívesen gondolt rá; a bőrtönben halt meg. De annál élénkebben gondolt vissza anyjára, aki szigorú volt hozzá, mindig dolgoztatta, de azért nagyon szerette. S látta magát Éva, amint elment a szülői háztól. Ő sirt akkor, és anyjának sápadt, beteges arcát is elborították a könnyek. Meg egyszer megnézte a cökököl, rendben van-e minden, aztán forrón magához ölelte, és a fülébe susogta:

Aztán jó légy ám, Éva . . .

Vajjon mi lett az anyjával? Három esztendeje, hogy az anyja megizente neki egy földivel,

hagyó rendelete a Kalmár István részére megszavazott segély iránt hozott közgyűlési határozatra, az Erdély János rendőrbiztos felemelt nyugdíjáról hozott közgyűlési határozatra s végül a közegészségügyi közegek teendőiről szóló miniszteri rendelet.

Tudomásul vétetett, hogy a belügyminiszter a törvényhatósági bizottságnak idei 85/2148. szám alatt hozott azt a határozatát, hogy érdeit házi-lag kezelteti s az erdőmesteri állás javadalmazását kisebbíti — jóváhagyta és hogy elutasította az e határozat ellen többek által beadott fellebbezést.

A kereskedelemügyi miniszternek köszönet szavaztatott azért a 1200 K segélyért amelyet a cipészeti tanfolyam részére engedélyezett, ugyancsak köszönetet mondott a közgyűlés Darányi miniszter diszpolgárnak a város részére adományozott esemetékért és oltványokért.

Tudomásul vétetett a városi tanácsnak jelentése, mely szerint a belügyminiszter jóváhagyta a közgyűlésnek a városi pénztár részére 40'000 K ellátmányt megállapító határozatát.

A steffultói új harangra a városi harang-alaphól 200 K szavaztatott meg.

Parti József erdőgyakornok olvasta fel azután terjedelmes és kiváló szorgalommal és szakértelemmel összeállított jelentését az erdőgazdaság mult évi állapotáról. A közgyűlés érdeklődéssel hallgatta meg a jelentést és készséggel szavazott elismerést az erdőgyakornoknak annak kidolgozásáért.

E tárgynál Farbaký István azt javasolja, hogy úgy mikép az államnál van, adja el a város holdankint a fát. Azt hiszi, hogy így nagyobb jövedelmet lehetne elérni. Egy ily irányú szakértői munkálakat javasol kidolgoztatni.

Händel Vilmos biz. tag azt kérdi hogy mi a különbség az erdők tényleges és költségvetésileg előirányzott jövedelme közt. Ajánlja, hogy az évi jelentésben is megjutalmazásra ajánlott három erdővéd eltérőleg a tanács és erdészeti szakbizottság javaslatától, tényleg megjutalmaztassék, mert az írásbeli elismeréssel a szegény ember nem sokat ér, s különben is mondá, ezek igazán megérdemlik a jutalmat, míg sokszor olyan munkáért is adunk jutalmakat, amelyek a városnak kárára vannak. Nem szólunk ellene Händel Vilmos egész felszólalásának, de utolsó kijelentését nem tudjuk érteni s nem tudjuk azt, hogy mikor miféle munkáért adott a törvényhatósági bizottság jutalmat, amely munka kárára lett volna a városnak.

hogy kitagadja, nem akar róla tudni; még a temetésére se jöjjön el, mert nem tudna nyugodni a sirban. Azóta nem tudnak egymásról semmit. Talán meg is halt már azóta, szegényében, szegénységben, elhagyatva. Beteg volt sokáig és senki nem ápolta. Jött egy éjjelen a halál és nem volt senki, aki befogja a szemét. Talán megbocsátott leányának és hívta, hívta őt a halálos ágyon. S ő azalatt rossz volt, gonosz volt.

— Mama, mama, mama tört ki a sóhajtsá Éva ajkairól s megeredtek a könnyei. Nem zokogott, csak folyt folyt szakadatlanul szeméből a bánat vize.

A füzesszel árkolt kicsiny temetőben van egy elhagyatott sír. Virág nincs rajta, a keresztlejtelőről. Nem látja más csak a nap, nem nézi más, csak a zümmögő bogár, ha arra száll. Senki ki nem jár a sírhoz, a falubeliek el is felejtették már, hogy ki fekszik ott. Az ő anyja fekszik ott. Kezeit a mellére téve, fekete ünnepöl ruhában, fekete főkötőben. A szemre le van hunyva, mintha aludna, álmódna. Az arca fehér, mint a viasz és szomorú mint akkor; amikor Éva elment a háztól. . . Éva látja anyját a sirban.

Mama, mama, bocsáss meg!

Mama, ébredj fel!

Hidvéghy Árpád biz. tag. ugyane tárgynál a belabányai legelő ügy rendezését sürgeti.

Mire Altman Imre városi tanácsos adott megnyugtató választ.

A közgyűlés végre elismerését fejezte ki Parti József erdőgyakornoknak buzgalmaért és a Farbaký István javaslatát Heine Hugó indítványára az erdőügyi szakbizottsághoz utasította.

Tudomásul vették a gazdasági tanácsos, a főmérnök és erdőgyakornoknak jelentését mult havi működésükről.

Az esküdték lajstromának kiigazításához kiküldendő bizottságba Oszvald Gusztáv biz. tagot és Richter Ede városi levéltárnokot választották be. A steffultói és hodrusbányai F. M. K. E. ovodáknál alkalmazott óvodák részére a közgyűlés többek hozzászólása után nem szavazott meg több faszegélyt s újabb előterjesztésre utasította a tanácsot.

Az április 11-diki nemzeti ünnep megünnepelesére vonatkozó tanácsi javaslat elfogadtatott.

A gyűlés háromnegyed egy óraker ért véget.

Horváth Béla installációja.

Esztergomvármegye új főispánját Horváth Bélát, mint a megyei hírlapokból olvassuk, a legnagyobb örömmel, lelkesedéssel fogadja. Az Esztergomi Közlöny, Esztergom vármegye hivatalos lapja április 7-iki ünnepi számában hozza Horváth Béla képét s a legnagyobb lelkesedéssel foglalkozik az új főispán személyével. Jól esik nekünk látni ez örömet és lelkesedést, s bizonyosak vagyunk abban, hogy a legnagyobb becsülést és szeretetet fogja követni azokat.

A főispán ünnepélyes beiktatása e hó 27-én, szombati napon lesz. A vármegye közönsége a legnagyobb diszszel, fényvel kívánja megtartani e beiktatást s meghívta arra a szomszéd törvényhatóságokat, természetesen Hontvármegye és Selmecebánya közönségét is a következő meghívóval:

Esztergom vármegye Törvényhatóságától.

4301.

1901.

Kedves Barátaink és Atyáinkfiai!

Vármegyének a boldogemlékü Kruplanic Kálmán halálával árván maradt főispáni székét koronás apostoli királyunk Ő Felségének legkegyelmesebb elhatározása Hontvármegye és

Igy beszél Éva az ő lelkében a halotthoz.

De az néma és mozdulatlan marad . . .

Az ének megszűnt. Az orgona elhallgatott. Éva föltekintett és meglőrdölte a szemét. A tömeg oszladozni kezdett, az emberek lökdösték egymást, hogy minél hamarabb kijuthassanak a templomból.

Éva ismét lehunyta szemét és folytatta álmódúzását.

Kiment a temetőből, beért a faluba. Az emberekkel, akik eléje kerülnek, mind ismeri. Mosolyognak rá és beszélnek hozzá;

Hát hazajöttél, Évi?

És ő siet, siet hazafelé. Már messziről ráismer a házukra. A kapu most is be van dőlve, a kemény még mindig olyan csonka, mint amikor egy éjszakán nagy szél lehordta a felét. Dobogó szívvel lép a házba, lábujjhegyen megy a konyháig. A küszöbre lép és szive majd meghasad az örömtől. Ott áll az anyja a tűzhely mellett és vacsorát főz. Hátal áll az ajtónak, nem látja ki jön,

És Éva besurran a szobába, fölnyitja a ládát. Ott fekszenek még a régi ruhái szép rendben. A piros petytyos viganója, a fodrosinge, a bársony cipője. Felöltözik szépen és kontyba

Selmecebánya szab. kir. város nagyérdemű főispánjával Meltótságos Horváth Béla Úrral töltvén be, — az ő ünnepélyes beiktatása céljából Esztergombeli székházunk tanácskozó termében 1901. évi ápril hó 27-ik napjának d. e. 10 órájaker tartjuk rendkívüli közgyűlésünket.

A mikor Véletek ezt örömmel közöljük, annak a reményünknek adunk kifejezést, hogy ezen ünnepélyes alkalommal Törvényhatóságok díszes küldöttségét nélkülözni nem fogjuk s hogy annak fogadására részünkről a megfelelő intézkedéseket már idejében megtehesünk, szíves értesítéseket mielőbb kérjük arról, hogy a fentjelzett nap reggelén Párkány-Nána vasútállomásra hány óraker kik és hányan érkeztek.

Az őseinktől öröklött atyafiságos jóindulattal s baráti szeretettel üdvözöl Mindnyájukat.

Esztergomban, 1901. évi április hó 8-án.

Esztergom vm. törv. hatósága nevében

Andrási s. k.

kir. tanácsos, alispán.

Mint értesülünk Hontvármegyéből igen sokan fognak részt venni volt főispánjuk beiktatási ünnepén, s hisszük, hogy Selmecebánya közönsége is méltón fogja képviselgetni magát diszpolgárnak, őszintén szeretettel volt főispánjának beiktatásán.

Az ünnepély sorrendjét megállapította már a rendező bizottság s az a következő:

Esztergom vármegye törvényhatóságától.

A Meltótságos Horváth Béla főispán Úr 1901. évi április hó 27-ik napján tartandó ünnepélyes beiktatásának:

1. Reggel 5 óraker a kalona zenekar ébresztője. A város zászló díszl őlt.

2. Reggel 7 óraker mozsárdörgés jelenti az ünnepélyt.

3. Nyolc és fél óraker a meghívott vendégeknek, a vármegye bizottsági tagjainak s a liszti karnak gyülekezése a vármegyehez tanácskozó termében.

4. Kilenc óra előtt 5 perccel ünnepélyes (gyalog) menet Esztergom szab. kir. városi plébánia templomába.

5. Kilenc óraker ünnepélyes szent Mise.

6. Tíz óraker a beiktató rendkívüli közgyűlés.

7. Tizenegy óraker az előre bejelentett külföldie küldöttségek fogadása.

8. Délután 2 óraker banquette a „Fürdő” szálloda nagy termében (egy teríték ára 10 ko.

fonja a haját. Ugy megy ki a konyhába az anyjához és a keblére borul. Oh micsoda boldogság ez! Ez a menyorság . . .

Valaki gyöngédlen érintette a vállát. Az öreg sekrestyés volt.

Elaludt a kisasszony és én most kisöpröm a templomot, mormogta az öreg.

Éva felszökött helyéről, keresztet vetett magára és kisietett a templomból. Egy ujjongó vágy töltötte be egész valóját: Haza! Haza!

Nem gondolt a bűnre, a multra, csak a faluját látta maga előtt, a kidült-bedült házikót, az anyját.

Boldog volt, a lelkét soha nem érezte ilyen könnyűnek.

Másfél óra múlva már a vonaton ült, amely szilaj robogással vitte végig az alföld éjszakába borult pusztaságain. A bűnös nagyváros soha többé nem fogja látni Évát.

Erdősi Dezső.

rona. Alírási ívek a vármegyei jegyzőség tagjainál, a főszolgabírárnál, a polgármesteri hivatalban és a „Fürdő” szálloda vendéglősnél).

9. Este 8 órakor kivilágítás és katonai zenekarral fátylós menet az ünnepeltek a vármegyeházán lévő szállása elé.

Lits Gyula főispán.

Selmec-Bélabánya sz. kir. város új főispánja e hó 12-én pénteken meglátogatta városunkat. Mint magán ember jött el azzal a céllal, hogy mikor ősi tanácstermünkben nemsokára leteszi az esküt, ne legyen teljesen idegen a városban.

Nem is lesz az.

Rövid ideig időzött itten, azt hiszik azonban, hogy e rövid idő alatt is észrevehette, hogy nem lesz rá nézve idegen e város, nem lesz hozzá bizalmatlan a nagy közönség, s hogy jó otthona lesz neki Selmecbánya.

Mi azt hiszük, hogy rövid idő múlva e hittünket, mint örvendetes tényt fogjuk megtestesülve látni.

Miért?

Az új főispán mint Lits Gyula jött ez alkalommal hozzánk, különösen azzal a céllal, hogy megismerje a város közigazgatási tisztí karát, melynek vezermunkása lesz, akar lenni. A kölesönös ismerkedés megtörtént. A kölesönös ismerkedés megtörtént. A kölesönös ismerkedés megtörtént. A kölesönös ismerkedés megtörtént.

Fő, irányító elve mint embernek s mint főispánnak az igazság. Nem a jog, az igazság. A jogot lehet magyarázni, csúrní csavarni, az igazságot nem. Szavaiban nem kételkedhetünk, mert jelleme nyílt és egyenes, mint a föld, melynek szülőtte s így igazságossága kétségbe vonhatatlan, s ezzel megnyerte a tisztikart.

Megfogja nyerni a közönség bizalmát is kétségtelentl, mert mint főispánnak mondá, az lesz irányító tije, hogy mindig, mindenben a közönség érdekét szolgálja, a közönségét, melynek érdekét állandóan szem előtt tartani legelső kötelessége a közhivatalnoknak, a legkisebbtől a legnagyobbig. Nem a törvény sokszor merev rendelkezéseinek hajszálnyi pontossággal való végrehajtása, de a törvény korlátain belül a nagy közönség igazi érdekeinek megvédése, elősegítése, kiképzése a köztisztviselő legelső és legszebb kötelessége.

Ez szavainak értelme, s szavaiban lehetetlen kételkednünk, mert azzal az őszinteséggel, meggyőződéssel vallotta ez elvet, a melyet kétségbevonni nem lehet.

Igy meg fogja nyerni a közönséget is, s ha ő is megszereti azt, akkor épp oly tiszteltemek, ragaszkodásnak és szeretetnek lesz tárgya, mint a minőnek elődje, Horváth Béla volt.

Igy lesz ez bizonyára s eme reményben már most ki kell fejeznünk azt az

óhajunkat, hogy mikor már kölesönös lesz a bizalom a közönség és a főispán között, mikor megismeri a város érdekeit, mikor az együttműködés már hasznára lehetne a városnak s a hazának; ne legyen kénytelen itt hagyni e város főispáni székét. A főispáni változások mindig bizonyos stagnálást idéznek elő a városok életében ha nem is járnak rendszer változással, s ez pedig nem közérdek.

Már pedig első sorban a közérdek szolgálata kell hogy szeme előtt lebegjen az ország legkisebb, de legnagyobb hivatalnokának is.

Higyjük és reméljük azt, hogy Lits Gyula nem fogja egyhamar elhagyni városunk főispáni székét s hogy közös erővel sokáig együtt fog működni a város közönségével ennek a nagymultu városnak felvirágoztatásán.

* * *

Lits Gyula főispán e hó 9-én pénteken városunkba jött a városi tisztikar megismerése végett. A főispán Ipolyságról jött ide Soltész István dr. főispáni titkárral s Németiben, Szitnyai József kir. tanácsos, polgármester és Krausz Kálmán rendőrfőkapitány fogadták. Délután három órakor lépett be először a városház tanácstermébe, hol a tisztviselők teljes számban voltak együtt. Az öröteljes, magos alaku férfi fellépése első pillanatra kedvező és megnyerő. Éljenzessel fogadtattott s Szitnyai József polgármesternek azon üdvözlő szavait, hogy a tisztikar hivatalos esküjéhez híven, teljes erejével lesz támogatására — átértelt helyesléssel kísérték a tisztviselők.

A főispán közölt ezután s beszédjét érthető figyelemmel és élvezettel hallgatta a tisztikar.

A javából való jó szónok, kiejtése jó magyaros, hangja tiszta és megnyerő, kifejezései választékosak. Mint sokáig képviselő egyike volt a Ház legszívesebben hallgatott szónokainak. Nemesak előadása tetszett azonban, de beszéde is, melyet rövid kivonatban itt hozunk:

Most tulajdonképen mint magánember jelent meg e szabad királyi városban s célja az volt, hogy még a törvényes beiktatás előtt megismerje a tisztikart, amelyről jó értesítést hallott.

Szükségesnek tartja röviden ismertetni az elveket, amelyek szerint működni fog. Főelve az az igazság szeretet az ő felfogása az, hogy a jó tisztviselői karnak az a legfőbb kötelessége, hogy a törvény korlátain belül a közönség jólétét tartsa mindig szem előtt s azt munkálja. Ő maga is ezt fogja mindig szem előtt tartani mert azt tartja hogy ugy a legmagasabb mint legkisebb rangú tisztviselőnek ez kell, hogy állandóan szeme előtt lebegjen.

Beszéde további folyamán kijelentette, hogy ő a tisztikarnak nem csak főispánja, de barátja is és őket munkatársainak tekinti. Főelve az igazságosság a tisztviselők működésének megítélésében is. Hivatalos eljárásában őt nemesak a törvény vezeti, de az igazság is, amely abban nyilvánul, hogy az esetleg emberi gyöngegség s fogyatkozás szülte mulasztást enyhébben bírálja el, de feltétlen szigorral jár el ott, ahol rosszakaratu mulasztást fog tapasztalni.

Átérve arra a viszonyra melyben a tisztikar a város közönségével van politikai tekintetben kijelenti, hogy örömmel értesült, hogy e város közönsége ugyanazon lobogó alatt áll, amely alatt ő is működik s ez a mostani szabadevűpárt lobogója.

Szépén irta körül azt a szerepet, amelyet a tisztikar, mint a nagy közönségnek amugy is bizalmasa játszhatik a politikai életben. Nemesak

joga, de kötelessége is lehet a tisztviselőnek a mostani kormányelnök szabad választási rendszere mellett tanácsos is szolgálm megbízóinak, de mindig szigoruan a törvény korlátai belül, annak rendelkezéseit szigoruan tiszteletben tartva, s elkerülve a hivatalos hatalommal való visszaélést.

Ismételten kijelentette, hogy a kortes politikának nem hibe s etől a tisztikar sem térhet el, mert az nem volna méltó a párthoz.

Végül kijelentette, hogy ő a tisztikar bizalmát nem kívánja még, mert hiszen ő Selmecbányán teljesen idegen, reményli azonban hogy rövid idő alatt s együttműködés után benne a tisztikar nemesak főispánját, de jóakaró barátját is fogja tekinteni. Együttműködésre és összetartásra buzdítja a tisztviselőkat,

Többször helyeslés és lelkes éljenzés szakította meg az új főispán tiszta meggyőződést tanúsító beszédét, mely mély és örvendetes hatást keltett a tisztikarban. Az éljenzés csillapultával Szitnyai József polgármester bemutatta a főispánnak a tisztikarnak minden egyes tagját.

Az új főispán ezután a város megtekintésére indult néhány tisztviselő társaságában s több ízben kifejezte tetszését a város ódon szépsége és tisztasága fölött.

Este a tisztviselői kar egyik tekintélyes tagja, Heine Hugó t. ügyész látta magyaros vendégszerettel vendégetül.

A főispán szombaton reggel titkárával együtt Budapestre utazott.

A beiktatás ünnepélye jövő hó 6-án, hétfői napon lesz.

Az alkoholizmus ellen.

A világ minden részén hadat üzentek az alkoholizmusnak és foglalkoznak azzal a kérdéssel, hogyan lehetne hatásosan leküzdeni. Legutóbb Bécsben tartottak e tárgyban kongresszust melyen megjelentek az osztrák miniszterelnök és sok kormány képviselői is. A felolvasások során megdőbentő statisztikai adatok kerültek nyilvánosságra, melyek az alkohol pusztításainak szomorú képét mutatják.

Tudjuk, hogy a pálinka túlságos élvezete minő kártékony hatást gyakorol az emberi szervezetre. Ellenben a sör, de különösen a bor mérsékelt élvezetéről általában a jó vélemény. Ez a jó vélemény azonban erősen részolga a megcáfoltásra, mert nem igaz ám, hogy a bort anyák, betegeskedők és más gyenge személyek iganak sörét és bort, mert ez vért ad. Ez a vélemény alighanem a bor színének a vérhez való hasonlatosságától származott, mert többnyire vörös bort szoktak e célra használni. Ámde bor nem képezhet vért, hogy vérré alakulhasson valami, kell, hogy tartalmazzon is egyetmást a véralkatrészei közül. A vér épp annyira hus, mint a testnek akármely más része, a vér folyékony szövődék, folyékony hus, életnedv, amely épp annyi életet tartalmaz, mint az agyvelő vagy az idegek.

Csakis a jó táplálék, gyümölcsök, gabonaművek, különösen a dió adnak tiszta vért. Ez a táplálék az emésztés utján vérré változik.

A bor és sör élvezetéről elterjedt vélemény tehát igazában csak annak a részére jó, aki hinni szeret benne, különösen — ha telt kancsó áll előtte.

H I R E K.

— Április 11. A negyvennyolcas eszmék törvénybeiktatásának emlékünnepe e hó 11-én Selmecbánya közönsége is megünnepelte. Zászlók lengtek a házakon, hálaadó istenitiszteletre hívólag zugtak a haragok, szünet volt az iskolákban, dacára azonban ennek, az ünnep még sem általános még; a nép nem tudja azt, hogy ünnep e nap, minek legfőbb oka nézetünk szerint az, hogy

nincsen egy magyar kalendárium sem, melyben a magyarnak ez a nemzeti ünnepe piros színnel lenne feltüntetve mint a többi ünnep s mint a Szt. István napja. Már pedig a magyar törvényhozási nemzeti ünnepé tette e napot s habár a nemzet március 15-én is megünnepeli a 48-as eszméket, nem árt az, ha április 11-én is ünnepet ül, ez eszmék diadalának ünnepe.

— **Hol van a magyar ideálisták székhelye?** Erre a kérdésre, melyet már többen vetettek fel, nem igen tudnánk megfelelni, de azt már határozottan merjük állítani, hogy szervezkedésüknek kiindulási helye a mi városunk a hol már sokan vallják magukat ideálistáknak. Állításunk igazolásul azon tényekre hivatkozunk, hogy tervebe vett szövetségük leendő titkára városunkban lakik, a kire e szervezési munkát bízták; de az is nyomós érv fenti állításunk mellett, hogy a leendő titkárnak eddig megjelent kisebb művei iránt hazánk különböző részeiben nagyon élelken nyilvánul az érdeklődés. E téren minden szépérett lelkesező akadémiái ifúságunk jár elől, mely kezdetlől rokonszenvével kísérte az ideálisták mozgalmait, melyek az érzelmi, a felfogást eszményibb, s tetteink rugóit nehezebbé tenni törekszik azzal a materiális iránnyal szemben, mely immár tultegyesben van s kell hogy végét járja. Ezzel kapcsolatban áll az a szép elismerés, mely egy tartalmas üdvözlő iratban adtunk kifejezést számosan és pedig férfiak és nők egyaránt egyik jeles tudósunknak oly irányu irodalmi működéséért, melyet nem rég a magas kormány a székes főváros tanácsának javaslata alapján a Ferenc József díjjal tüntetett ki. A jeles tudós Bodnár Zsigmond egyetemi tanár bizonyony szívesen vette azt a meleg hangon írt üdvözlést s hisszük, hogy talajt termékenyítő erőt, buzdítást merít abból. Azt hisszük, a tenniök összevéve meggyőzően bizonyítanak e sorok elejére tett állításunk mellett.

— **Az Országos Eötvös-Bizottság** végrehajtó és irodalmi osztálya legközelebb tartott ülésében elhatározta, hogy báró Eötvös József összes munkáinak első végleges teljes kiadását még e tavasszal megindítja. A bizottság e célra egy évvel ezelőtt alakult meg, de a rossz gazdasági viszonyok nem kecségtettek akkora sikerrel e művek terjedését illetőleg, mint kívánatos a nemes cél érdekében. Most azonban Eötvös utódja a miniszteri széken, dr. Wlassics Gyula, elrendelte hogy Eötvös művei az összes polgári és középiskolák, felsőbb leánynevelők, tanító- és tanítónépközpont könyvtára számára megszereztesse. E nemes tényével nem csak szellemileg gyarapítja a magyar kultúrát, hanem anyagilag is a művelődés munkásait gyámolítja. E művek kiadási jogát ugyanis báró Eötvös Loránt, Akadémiánk elnöke, az országos Eötvös-alapra ruházta, hogy a kiadás jövedelme a Tanítók Házára fordítások. A Tanítók Házában — Budapest és Kozlosvárt — szegénysorsú tanárok és tanítók jó előmenetelű gyermekei nyerne részben ingyenes ellátást főiskolai tanulmányaik alatt. Így e nagybecsű munkák terjesztése egyrészt irodalmi, másrészt hazafias és humánus kötelesség. A nemzet, melyért Eötvös oly rendkívül sokat tett bizonyára segíteni fogja az ő kezének munkáját, mely halálórában is jólétünk és haladásunk munkálkodik. Munkáinak terjesztésére szövetkezett az országos Eötvös-Bizottság, melynek elnökei Vaszary Kolos, Wlassics Gyula, gróf Károlyi Tibor, Jókai Mór, Beöthy Zolt s mások tagjai pedig a magyar irodalom és művelődés, a hazafias és jótekonyság összes barátjai és munkásai. Buzgóáguk, melyet e kettős nagy cél érdekében kifejlették, nagy eredményre vezetett és remélhetni, hogy nem lesz egy köz- vagy iskolai, sőt jóra való magánkönyvtár sem, melyben Eötvös művei ott nem állának. Az új kiadás, melyben vagy négy kötetnyi oly munka lesz, mely eddig

napvilágot nem látott, 20 kötetben jelenik meg, félénként 5—5 kötet. A 20 kötet ára 40 forint mely összeg felévi 10 frtos részletekben is törleszhető. A bizottság kéri a gyűjtőket s azokat a kik még előzetlen pályázandóknak, hogy ivaiket s előfizetéseiket mielőbb juttassák a bizottsághoz, (Tanítók Háza, Szentkirályi-utca 47. sz.) mert a nyomatás már megkezdődött, s a Bizottság az előfizetőeknek a munkákat szebb kiállításban szándékozik megküldeni, mint a minőben üzleti forgalomba kerülnek.

— **Kinevezés.** A m. kir. pénzügyminiszter Liha Bertalan bányagykormokot a bányászati és erdőszeti akadémiához tanársegéddé nevezte ki.

— **A kereskedelmi társaság** na délután 3 órakor tartja közgyűlését a városház tanácsstermében. A közgyűlést mára másodsor hívják össze, mivel előszben a tagok oly kevesen jöttek meg, hogy alapszabály szerint a közgyűlést nem lehetett megtartani. Csodálatos az, hogy kereskedők egy része még a saját ügyei iránt sem érdeklődik.

— **Egyesületi közgyűlés.** A rom. kath. magyar szent Erzsébet-Nőegylet ma délután 4 órakor tartja közgyűlését a „Kolos“ intézetben a következő tárgysorozattal: Mult közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése. Elnöki jelentés. Az 1900. évi számadások előterjesztése. Indítványok. Tisztaítás.

— **Eljegyzés.** *Cingel János* m. kir. dísgyőri vas- és acélgyár kezelő altisztje eljegyezte *Filipp Antal* selmehányai m. kir. dohánnyári altiszt kedves leányát Mariskát.

— **A F. M. K. E. népkönyvtárai.** A Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület, a földművelésügyi m. kir. kormány támogatásával, egyremásra állítja föl népkönyvtárait a magyar-tól nyelvhatáron. Legutóbb *Pogány* nyitraimegyei községben állított föl népkönyvtárat, a melyet a napokban ünnepelesen adott át a község előjárósága nevében *Sütőd* István bíró, *Bihary* Gyula körjegyző és *Korsay* Imre plébános a közhasznalának. A község ez alkalomból feliratlag üdvözölte a F. M. K. E. elnökséget. Az új népkönyvtárat erősen kultiválja a lakosság. *Czabaj-Csapor* község is kapott a F. M. K. E.-től népkönyvtárat, mely egyelőre 94 irodalmi, történelmi és gazdasági munkából áll. A könyvtárat *Palmann* János dr. esperes-plébános felügyelete alatt, *Blahó* Antal igazgató tanító kezeli, a ki a könyvtár forgalmáról időszaki naplót vezet. A könyvtárral kapcsolatosan, a községben magyar olvasó és dalegylet van alakulaban. *Felső-Terény* honvármegyei községben olyan nagy a népkönyvtár iránt az érdeklődés, hogy a lakosság csak egy lesei a heti kiosztás óráját. A könyvtárat *Klein* Mihály ev. tanító kezeli, a ki máris sokat tett a mult században eltöresodott község visszamagyarosítása érdekében. Iskolájában a tanítás nyelve már egészen magyar.

— **A lyceumnak ápr. 11-iki ünnepélyn** az idén is, mint az előbbeni években, Király Ernő a történelem tanára ismertette az 1848-iki korszakot alkotó törvényeinket. De mivel ő a régebben elfogadott program szerint ezen ismertetésen kívül az 50 év előtt történetket is mindig felszeli, az idén annál is inkább hangsúlyozta a 48-iki törvények demokratikus jellegét, mert így mutathatta ki azon nagy veszedelmet mely hazánk önállóságát és nemzetünk jövőjét a demokratikus induló Bach kormányrajutásával fenyegette. Csak az volt szerencsénk, hogy Bach rendszerében két, egymásnak lényegileg ellentmondó eszme foglaltott; ő ugyanis a demokratiaiét az abszolutizmus által akarta állandósítani, a minek okvetlenül vagy az egyik vagy a másik mellőzésére kellett vezetnie. Bach ezt be nem látta, s azért bukott végre az ő egész rendszere. A demokratikus abszolutizmus első berendezkedéséből jeles tanárunk az idén az idegen köz-

igazgatást, az általános földadó behozatalát és a zsendár-rendszert ismertette meg tanulóival.

— **A Szilnya-Osztály** a sekélyi tengerszenhez tervezett kirándulását a kedvezőtlen időjárás miatt nem tarthatta meg husvétvasárnapján, hanem csak hétfőn. Összesen 8 volt a résztvevők száma, kiket a tavaszi levegő kissé kifárasztott ugyan, de ezért gazdagon kárpótolta őket a tengerszem katlanának szép képe, hol még havat is találtak, és a Divald-forrás melletti kellemes pihenő. Ma, vasárnap, április 14-én a Szilnya-Osztály a Mődortáro feletti Csucshegyre (Spitzberg) rándul ki. Indulás délután pont 9 órakor a városbától. Ut-irány oda Felső-Rónának a turista-térképen m., m., s., m., k. m. színekkel jelzett úton, vissza felé Heagybanának, honnan az út hirtőn is megtehető. Összes gyalogolás nem egészen 4 óra. Vendégeket is szívesen látunk. Vezető: Király Ernő ügyvivő alelnök.

— **A magyar tisztviselők önmagukért.** Az az osztály mely állandóan másoknak, a kőknek érdekében fejti ki tevékenységét, valahára a maga érdekében is meglette az első lépést országos szövetségének megalakításává. E mozgalma nem régi keletű s örömmel jelezvük, hogy városunk tisztviselői és pedig egy városi törvényhatóság mint a kir. hivatalok tisztviselői melegen karolták fel ez új intézményt, mit az is bizonyítja hogy csupán városunk tisztikárának 20 beiratkozott tagja 120 Korona tagsági díjat küldött e hóban a központi pezártárhoz.

— **Az egészségtelen március hónap.** A szabadság eszmének nyugel fakasztó hónapnak az a különös sajátsága van, hogy míg a természet erejét és pedig az anyaföldben s az emberben rejlt egyaránt új életre kelti, másrészt sirtját ássa meg a betegnek s agoknak. A legelőbb haláleset e hónapra esik általában. Városunkban e hóban 50 születéssel szembe 56 haláleset bizonyít az állításunk mellett. Szerencse, hogy az előző hónapok, melyeknek napjaiban a hó játékony fehér lepte fedel el az ártalmas ragályok csirait, kíméletesebbek irántunk s e mellett az új törvények, melyek a gyermekek védelmére hozták, megmentenek a pusztulástól, sőt nagyban elősegítik lakosságunk szaporodását.

— **A vagyonbizottság érdekében.** Közigazgatási bizottságunk utóbbi ülésében azt a határozatot hozta, hogy miután Belabánya környékén a zölömgyepei falvakból éjjelenként ellátogató tolvajok sok lábás és lábaltan jőszágot tűntetnek el a hegyek rejtkeiben, megkeresi az illetékes hatóságokat, hogy kell eszközök alkalmazása mellett, esetleg esendőrőrők szaporításával is hassanak oda, hogy e veszélyes és káros állapotok megszőnjenek.

— **A bányatárpénztár megkárostitása.** Mult számunkban említettük, hogy annak a kárnak megállapítása céljából, melyet a Geramb-Únyó eddigi hűtlen kezelői okoztak a bányatárpénztárnak, egy vegyes bizottság küldetett ki, melynek tagjai a bányatárpénztár részéről Pachmayer János bányagazgatósági főpénztáros és Knezoovits Adolf bányatárpénztári pénztáros, — a társulat részéről Foulton Henrik báró és Kristóffy Béla. E bizottság mult héten kedden kezdette meg nehéz munkáját, a mely előreláthatólag csak e hó huszadika után ér véget. Megemlíjük ezuttal hogy az elkeztet ősszeg nem oly nagy mint azt itt is ott is rebesgették s legfőképpőbb ha 30,000 koronát tesz ki. A pénzügyminiszter nem határozott még az iránt, hogy mit tesz a vizsgálat befejezése után.

NYILT -TÉR,

(E rovat alatt közlőtekert nem felölés a Szerk.)

„HENNEBERG SELYEM“

csak akkor valódi ha egyenesen tőlem hoztva, zubonyok- és női ruhákra fekete, fehér és más színekben 65 kr-tól 14 ft 65 krig méterenkint. — Mindenkiné postáber és vámentesen házba szállítva. Minták postafordultalva küldetnek. Kétszeres levélposta

Henneberg G., szlyemgyáros (cs. és kir. udvari-szállító) **Zürichben.**

HIVATALOS RÉSZ.

1763. sz.

szv. 1901.

Hirdetmény.

Mely szerint Selmec-Bélabánya sz. kir. város adóhivatala közhírré teszi, hogy a legeltestési szabályrendelet 7. illetve 8. §-a értelmében a legelőre kihajtani szándékolta marha minden év május hó végéig belvárosban a városi adóhivatalát, Bélabányán és a külutakban a rendőrbiztosoknál bejelentendő.

Miért is minden egyes tulajdonos, ki marháját a városi legelőkön szándékozza legeltetni, ebbeli szándékát fent kiírt időben és helyen jelentse be és a legeltestési díjat azonnal fizesse le.

Selmecbányán, 1901. április 1-én.

Városi adóhivatal.

3770. sz.

1901.

Hirdetmény.

Selmec-Bélabánya sz. kir. bányaváros tanácsa a Felső-Rónán létező „Róza Szálló” bérletére árverést rendelvén el, annak határnapjául f. é. április hó 25-ét tűzte ki.

Az árverés aznap d. e. 10 órakor a város-ház tanácstermében tartatik meg.

A bérlet tartama 3 esetleg 6 év. Kikiáltási ár 1200 korona, melynek 10%-ka bánatpénzül leteendő.

Az árverési feltételek a városi számvétség-nél megtekinthetők.

A bérlet f. é. május hó 1-én kezdődik.

Selmecbányán, 1901. évi április hó 10-én.

Sztinyai József

kir. tan. v. polgármester.

Kereskedelemügyi m. kir. Miniszter.

9654. szhoz.

VIII.

Rendelet

a sörös palackok hitelesítésének elhalasztása tárgyában.

1899. évi március hó 15-én 6523. sz. a kiadott rendeletem 12. pontja szerint folyó (1901.) évi július hó 1-étől vendéglőkben, koresmákban és egyéb nyilvános helyeken a sörös palackok csakis korona bélyeggel hitelesítetten használhatók.

Miután azonban a sör és üvegipar érdekében szükségesnek mutatkozik, ezen rendelkezés elhalasztása mert egyrészt a sörfogyasztás keretében a meglévő palackkészlet értékesítendő, másrészt a tulajdonosok részétől újabb készítenő palackok előállítására hosszabb idő szükséges, elhatároztam, hogy a fenti rendelkezés hatályba lépését ezen elhalasztom, azaz a sörös palackok hitelesítetten való használata kötelezettségét 1903. évi január hó 1-től kezdődőleg állapítom meg.

Budapest, 1901. március hó 21-én.

Hegedüs s. k.

2845.

rkp. 1901.

Hirdetmény.

Az 1894. évi XII. t.-c. rendelkezéseihöz képest felhívom a gyümölcsfa birtokosokat, hogy a kertjeikben és majorjaikban levő gyümölcsfákat és bokrokat a kártékony hernyóktól illetve hernyó fészektől és lepke tojásoktól f. hó 30-ig tisztíttassák meg, továbbá figyelmeztetem a közönséget, hogy a hasznos madarak pusztítása, ezek fészkeinek és tojásainak felszedése tilos levén, ennek észlelése nálam feljelentendő.

A ki ezen felhívásomnak eleget nem tesz, illetve, a ki a hernyókat a fentjelzett határidőig le nem szedi és illetve a ki hasznos madarat elpusztít, vagy tojásait elszedi 100 koronáig terjedhető pénzbírsággal lesz büntetve és ezenkívül a mulasztás az ő költségére hivatalból lesz póltatva.

Selmecbányán, 1901. évi április hó 4-én.

Krausz Kálmán

rendőrfőkapitány,

Az anyakönyvi hivatalok bejegyzései.

1901. évi március 30-tól április 12-ig.

Kihirdetés.

Sorszám.	A kihirdetettek nevei.	Lakóhelye.
1	Remen János Benyo Anna Dullák János Kolpaszky Anna	Steffultó " " "

Házasság.

Sorszám.	Az egybekelték nevei	Lakóhelye
1	Trajter András özv. Stelcl Károlyné	Hodrusbánya "

Születés.

Sorszám.	A szülők neve.	A gyermek neve.	Lakóhelye.
1	—	—	—
2	Urasz Mária	leány	Selmecbánya
3	Puszkeiler Ferenc Kapusznik Anna	fiu	Rovna
4	Siposs Ferenc Irmiler Mária	"	Selmecbánya
5	Gros Antal Franc Mária	leány	Rovna
6	Weisz János Krieger Anna	"	Selmecbánya
7	Maruska János Schnóbal Julia	fiu	Rovna
8	Ivanics János Grosman Johanna	leány	Selmecbánya
9	Váczyan Libec Polifka Antónia	fiu	"
10	Majszis Márton Dendics Anna	"	Banka
11	Pálka János Pakkan Julia	leány	Selmecbánya
12	Hupka István Adamec Franciska	fiu	"
13	Gyurica Máttyás Pájer Mária	leány	"
14	Janusek Emilia Polónyi Ádám	"	"
15	Havran Paula	"	Rovna
16	Gregor József Cipcer Ignác	fiu	Selmecbánya
17	Tonka Anna Remen Dániel	"	Banka
18	Kanaba Mária Remen Dániel	"	Selmecb.
19	Kanaba Mária Tonhauser András	"	"
20	Moha Anna Polkoráb Imre	"	Bélabánya
21	Nagy Mária Hanusz József Jeleha Mária	leány fiu	" "

Halálozás.

Sorszám.	Az elhunyt neve.	Kora	A halál oka
1	Paloucsik Anna	6 é.	toroklob
2	özv. Ciger Lajosné	62 é.	brighthör
3	Jaszszky József	6 h.	tüdőhurut
4	Ivanics József	3 h.	eskor
5	Hajsel János	9 h.	tüdőlob
6	Gregor N.	—	halvaszülött
7	Nagy Valéria	20 h.	tüdővész
8	Kanyia Ferenc	77 é.	"
9	Konetka Józsefné	71 é.	aggkór
10	Beránék József	1 é.	nehézkór
11	Dehnarszky Ignác	70 é.	végelgyeng.
12	Zurian József	2 h.	fejlétlenség
13	Kalcsók István	42 é.	tüdőgümőkór
14	Neivarth Teréz	7 h.	gomorbelh.
15	özv. Berga Albertné	66 é.	tüdőgümőkór
16	Horváth Péterné	51 é.	gyomorfekély

8562. rkp. 1901.

Hirdetmény.

Figyelmeztetem a háztulajdonosokat, hogy a tüzrendészeti szabályrendelet alapján a háztulajdonosok folyó hó 1-től november hó 15-ig a házak padlásán lehetőleg a kémény közelében két hektoliter tartalmu hordót, kádat stb. vízzel töltve és ugyancsak e hordónál legalább egy létrával, az emeletes házakat pedig három darab horgas tetőlétrával ellátni kötelesek; azon házakban pedig melyekben nagyobb tűzhelyek (lakatos, kovács stb.) vagy tűzveszélyes műhelyek (asztalos stb.) vannak, fentiekben kívül még műhelyben is kéznél tartandó egy kézi fecskeendő, melynek tartási kötelezettsége a műhely (tűzhely) tulajdonosát terheli.

Ezen rendelkezések betartása váratlan helyszíni vizsgálatokkal lesz ellenőrizve és a mulasztó háztulajdonosok annyiszor mennyiszor 100 Koronáig terjedhető pénzbírsággal lesznek büntetve.

Selmecbányán, 1901. évi április 1-én.

Krausz Kálmán,

rendőrfőkapitány.

Hirdetések.

Butoraktár felosztás!

Lakás hiány miatt raktáron levő saját készítményű butoraimat, ugymint teljes hálószaiba berendezések, siffonok, diványok, székek, konyha butorok stb. — feleáron elárulítom.

A butorok a nap minden szakában megtekinthetők.

Matzán Ferenc

műasztalos.

Ügyes helyi ügynök

sorsjegyeknek részletfizetés ellen való eladására előnyös feltételek mellett alkalmazást talál a

Mercur Bank

Részvénytársaságnál

Budapest IV., Váci-utca 37.

Kiadó lakás.

Harang-u. 15. számú házban két szoba, egy konyha, pitvar, éleskamra, pince, udvar és kis kertből álló

lakás

május hó 1-étől kiadó.

Házeladás.

Honvéd u. 51. számú 8 szoba, kis kert, nagy udvar, 2 lóra istálló és jégveremlet bíró házam

szabad kézből eladó.

özv. Langauer Józsefné.

Carbolineum

Avenarius szabadalma

25 év óta kipróbált fakonserváló-szer

Utánzatoktól óvakodni kell.

Kapható: Avenarius R. Carbolineum-gyárában Amstettenben (Alsó-Ausztria).

Iroda Bécs III./1. Hauptstrasse 84.

Fontos a háztulajdonosoknak!

Kiknek a kellemetlen házigombával küzdeni kell, azoknak ajánlom az általam összeállított **Gomba-vizet**, melylyel, ha a gomba helyei leöntetnek, azok soha többé nem mutatkoznak. Több bizonyosságot hozhatnak fel, azonban csak egyre hivatkozom, melynek bizonyára hinni fognak.

A helybeli gymnasium igazgatójának, főtisztelendő Panek Ödön urnak lakószobájában ezen szer már két év előtt sikerral használa lett.

Kiváló tisztelettel

FILKORN ALAJOS

fogorvos.

Egy angol kerékpár eladó. Felső-Reszla h. sz. 152. I. negyed.

Oszvald Lajos
Selmecebánya.

Hirdetmény.

Alulírott, mint vb. Trauer Gyuláné kirendelt esődömegegnokna ezennel közhírré teszem, miszerint a tömeghez tartozó, a esődöletár 1—139. tábla alatt foglalt és 817 K 16 fillérre becsült különféle fűszerárak, berendezések és állványok folyó évi április 19-én délután 3 órakor irodámban megtartandó nyilvános árjelítés után elfognak adatni.

Venni szándékozók tartoznak bánatpénzül 100 Koronát készpénzben nálam letenni.

Az árak és állványok naponta 3—5 órakor az üzlethelyiségben megtekinthetők.

Dr. Goldstücker Márk
tömeggegnok.

Meglepő ujdonság
az
ILUSKA
CRÈME

arc és kézkenőcs.

Par nap alatt szüntet minden tisztátalanságot.

Hőgypor és szappan e szernél felesleges.

1 tégely 1 Kor.

Kapható a legtöbb gyógyszer-tárban és a gyárosnál:

Kralovitz Adolf gyógyszerész

Pápán, (Veszprémmegye.)

Hirdetmény.

Hogy mindenkor szolgálat készségünkről biztosítok nyújtunk elhatároztuk, miszerint a légszeszfőzetébe való mind ama bekapsolásokat, melyek keresztül vitelo folyó évi június hó 1-ig a légszeszgyár kezelőségénél írásban bejelentetnek, teljesen díjtalanul eszközölni fogjuk, feltéve, hogy az illető utcában már fővezeték lefektetve van, és hogy az illető telek a fővezetektől 10 méternél távolabbra nem esik.

A díjmentes bekapsolás a légszeszórág vezettetik; oly kikötéssel azonban, hogy a további légszeszfogyasztási belső berendezések a légszeszvilágítási egyéb tárgyakkal együtt nálunk fognak megrendeltni.

Több emeletes házakba a törzsvezetékek felsorolt feltételek alatt szintén saját költségünknél fogjuk bevezetni.

A konyhába a légszeszfűző és fűtőkészülékekhez szóló vezetéket a később megjelenendő tudósításunk szerint ugyancsak díjtalanul fogjuk általában bevezetni.

Az általunk saját költségünknél létesített légszeszvezetékek saját tulajdonunk marad.

Az egyes házaknak a fővezetékkel leendő bekapsolásokra szóló bejelentések határidejét azért tüztük folyó évi június hó 1-ig ki, hogy az

anyag és munkaerő beszerzése iránt kellőképp intézkedhessünk.

Berlin, 1901. március 26-án.

Légszesz-, víz- és villamossági telepek részvénytársasága.
W. Seel.

Selmecebánya, 1901. március 28-án.

A légszeszgyár kezelősege:
E. Torger.

Figyelemre! A híres MAUTHNER FÉLE MAGVAK zacskóin rajt áll a MAUTHNER-név. A melyen nincs rajt, az

nem MAUTHNERTŐL való és ha mintolyant ajánlják, tessék visszautasítani!

Jobb és megbízhatóbb gazdasági- és kerti-magvak

nem léteznek, mint a minőkét 27 év óta szállít

MAUTHNER ÖDÖN

cs. és kir. udvari magkereskedőse

Budapesten

Irodák és raktárak: VII. Rottenbilller-utca 33. (Közúti villamos megállóhelye.)
Elárúsító: VI. Andrassy-ut 23.
helységek: (A m. kir. operával szemben)

226 oldalra terjedő képes árjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küld

Miért van annyi utánzat? Mert

a valódi **EISENSTÄDTER-féle Linoleum padló-zománc**

a törv. bej. „Vaslovag” védjeggyel a legjobb és legtartósabb puha padlóknak és konyhabutoroknak bemutolására.

Bejegyzett **Az Eisenstädter-féle Linoleum padló-zománc**

egy óra alatt keményre szárad, bámulatosan szép fényvel bír és tartósság tekintetében eddig fölülmulthatatlan. Nagy elterjedtségénél fogva különböző hasonhangzású nevek alatt értéktelen utánzatokat hoznak forgalomba, miért is kérjen mindenki kizárólag csak Eisenstädter-féle

„Linoleum padló-zománcot”

a törv. bej. „Vas lovag” védjeggyel.

Eisenstädter Testvérek
lakk- és festékgyára.
Kapható: Selmecebányán: Engel Zsigmond, Krausz V. G. cégekénél.

Nélkülözhetetlen és felülmúlhatatlan, hatásában csalhatatlan Világeikk, kivétel minden országba.

CHIEF-OFFICE 48, BRIXTON-ROAD, LONDON, S. W.

A legmegbízhatóbb, legjobb és az egész világon díjert és legkeresettebb háziasor **Thierry A. gyógyszerész balzsama**

Felülmúlhatatlan minden mell-, tüdő-, máj-, gyomor- és minden belső betegségnél. Külsőleg a legmegízhatóbb

sebgyógyszer.

Csakis a minden kulturállamban bejegyzett „**apaca védjeggyel**” és a kupakzárba szíjolt ecéggel: Allein echt, valódi. Kimutatható évi gyártási mennyiség 6 millió üveg, 12 kis, vagy 6 kettős üveg postán bérmentve 4 Korona — Egy próbaüveg, leírással és az egész földkerékégén levő raktarak jegyzékével 1 Korona 20 fillér. Széküldés csakis az összeg előleges beküldése ellenében.

Thierry A. Centifolia-kenőcse

(csodakénőcs név alatt ismeretes) előfírhételten házioróvel és gyógyhatással. Főeslegessé teszi a legtöbb műtetet. Evvel a kenőccsel egy 14 éves gyógyíthatatlannak tartott ontszú, sőt újabban egy 22 éves nehéz, rakserüi megbetegedés gyógyított meg! Fortólentőleg éz gyorsan enyhülést és hűsítést és teljes gyógyulást hozóan hat gúladásoknál és mindennemű sebeknél. Gyorsan puhít és oszlat és megszabadít mindentéle meg oly mélyen behatolt idegen testektől. Egy tégely csakis az őszeg előleges beküldése ellenében bérmentve 1 Korona 80 fillér. Nagyobb megrendeléseknél ölesőbban. — Kimutatható évi gyártási mennyiség 100 000 tégely. Mind a két szer fölöl egy egész leltiára az eredeti, a föld minden országából származó bizonyítványoknak tekinthető be. Óvakodjunk az utánzatoktól és figyeljünk a minden tégelybe beégetett ecégre: **Apotheko zum Schutzensel des A. Thierry** Ahol raktár niesen, ne beszéljünk rá magunkat hamisítványoknak vagy állítólagos egyenlő értékű készítményeknek megvétele, hanem **rendeljük közvetlenül** és ezimezzük megrendelésünket:

Thierry A. gyógyszerész gyára Pregrada Rohitsch-Sauerbrunn mellett.
(A cs. és kir. államvasuti tisztviselők szövetkezetének szállítója.)
(Contractor of the War-Office and the Admiralty, London.)

Első os. és kir. osztrák-magyar kizárólag szab.

Homlokzat-festék-gyár

Kronsteiner Károly Bécs, III., Hauptstr. 120. (saját házában).

Arany-érmekkel kitüntetve.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipari-bánya és gyári társulatok, építési vállalatok, építőmesterek, ugyszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója. E homlokzat-festékek, melyek mészből földolhatóak, száraz állapotban poralakban és 40 különböző mintában különként 16 krtól fölfelé szállítatnak és a mi a festék szintisztaságát illeti, azonos az olajfestékekkel.

Mintakártya, ugyszintén utasítás kívánatra ingyen és bérmentve külfötek.

IECHF-OFFICE 48. BRIXTON-ROAD, LONDON S. W.

THIERY A. gyógyszerész
valódi angol étvágycsináló és emésztést elősegítő

ÉT-PORA

amely minden gyomorbanján felülmulhatatlan jótékony hatása. Minden doboznak a készítő aláírásával kell ellátva lennie. Egy doboz bérmentes postai küldéssel 3 korona, az összeg előleges beküldése mellett szétküldi.

Apotheker A. Thierys Balsam-Fabrik
Pregrada, Rohits-Sauerbrunn mellett.

Jó és olcsó órák,
3 évi jótállással privát vevőknek

Konrad János

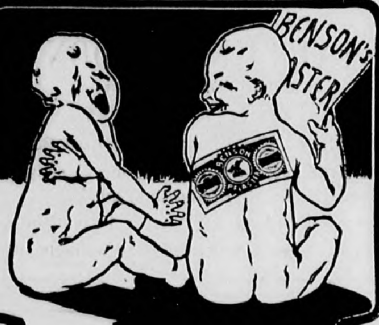
órágyára
arany, ezüst és ókszer áruk
szállító-háza

Brüx (Csehország)

Jó nickel-rem. óra frt 3.75.
Valódi ezüst-rem. óra frt 5.80.
Valódi ezüst lánc frt 1.20.
Nickel ébresztő óra frt 1.95.

Cégem a cs. és k. birodalmi címmel van kitüntetve, számtalan arany, ezüst kiállítási érem valamint ezernyi elismerő-levél van birtokomban.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Seabury és Johnson

Benson tapasztjai

A leghathatósabb
tapasz csúsz és a meghülés vala-
mennyi következménye ellen.

Kapható minden gyógyszerertárban

Louis Ritz & Co., Hamburg

Holzbrücke 7—11.

PSERHOFER J.

vértisztító labdaccai

évtizedek óta el vannak terjedve az egész világon s kevés azon család, a hol ez a páratlan házi gyógyszer hiányzik.

E labdacsokat az orvosok különösen az oly bajoknál ajánlják, amelyek nehéz emésztésnek s dugulásnak következményei, mint pld. zavar az epekeringésben, májfajdalmak, szélbántalmak, kólka, aranyér stb. stb.

Vértisztító hatásuknál fogva kiválóan jó hatást gyakorolnak vérszegénység eseteiben s az ebből származó bajoknál, mint ideges fejfájás, sápkór stb. E vértisztító labdacsook nagy előnye, hogy szeliden hatnak, fájdalmat nem okoznak s így a leggyöngébb szervezettel bíró egyének, sőt gyermekek is bátran használhatják.

1 doboz, mely 15 labdacsból áll 21 kr. — 1 tekeres, mely 6 doboz 1 frt 05 kr. A pénz előzetes beküldése után bérmentve: 1 tekeres 1 frt 25 kr. — 2 tekeres 2 frt 30 kr. — 3 tekeres 3 frt 35 kr. — 10 tekeres 9 frt 20 kr.

Használati utasítás mellékelve.

Egyedüli készítő és szétküldési főraktár:

PSERHOFER J. gyógyszerértára

Bécs, I. Singerstrasse 15.

Elterjedtségüknél fogva e labdacsook a legkülönbözőbb alakokban és nevek alatt utánoztatnak. tehát mindenek csak PSERHOFER-féle vértisztító labdacsokat kérjen, s csak azok valódiak, a melyek dobozalnak fedelén piros színben „PSERHOFER” kézírása látható.

SCHOTTOLA ERNŐ

Budapest

a ruggyanta- (gummi) gyártás magyarországi megalapítója
műszaki központi üzlet VI. Andrassy-ut 2. Focsiére palota
legjobb minőségben gyári áron szállít:

összes mérleggyártmányok (külön kiadásu árjegyzék ingyen és bérmentve) a gőzcséplőgépekhez szükséges összes anyagokat és eszközöket, csapágyfém, kenőszelencék olajhoz és sűrű Tovottaszirhoz géphajtószijjak, vizmentes mozony és cséplőgépponyvák, kazal, repce és kocsitakarók, aspast- és gummianyagok, szelepek vizmutatók, fessmérők, dobsinek, kenőanyagok, zsiradékok gabonaszákók, „Első“-kötszerszekerények, mely kötszerszekerények a miniszteri rendeletnek megfelelően minden ipartelepen, gyárüzemnél, malomban, stb. beszerzendők.

Árjegyzék és ismertetések
ingyen és bérmentve.

MÜHLE

-féle MAGVAK, NÖVÉNYEK és FAK
mindenütt ki-
tűnőtenyésznek. Tessék az 1901.
évi főárjegyzéket hozatni, melyet
ingyen és bérmentve küld.
MÜHLE VILMOS, cs. és kir. udvari szállító. TEMESVÁR.

Nyomatott a laptulajdonos Joerges Agost özv. és fia könyvnyomdájában Selmezbányán, 1901.